

**ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ПОЛІТИЧНОГО
КОНСАЛТИНГУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з освітньої діяльності

Оксана КОЛЯДА

2024 р.

**СИЛАБУС
ОК 1.1.1 ФІЛОСОФІЯ НАУКИ**

освітнього рівня підготовки доктора філософії
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

051 «Економіка»

(шифр і назва спеціальності)

Інститут права та суспільних відносин

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 3

Форма підсумкового контролю: іспит

Київ – 2024

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Батаєва К.В. , професор кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу, доктор філософських наук
Асистент викладача	Женжера С.В. , доцент кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу, кандидат філософських наук
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	
Профайл асистента	
Канали комунікації	<i>Телефон викладача: 095-526-47-46</i> <i>Електронна пошта: bataeva_kv@ukr.net</i> <i>Телефон асистента: 098-063-21-54</i> <i>Електронна пошта: shvjed@ukr.net</i>
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=26492

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціально-політичні науки (шифр і назва)	Вид дисципліни Обов’язкова (обов’язкова чи за вибором здобувача освіти)	
	Спеціальність 051 Економіка (шифр і назва)	Цикл підготовки загальнонаукової підготовки (загальний чи професійний)	
Модулів – 1	Спеціалізація (назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	
		Семестр 1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u> (назва)	Лекції	
		18 год	
Практичні, семінарські			
12 год			
Загальний обсяг годин – 90		Самостійна робота	
		60 год	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача освіти – 4	Освітній / освітньо-професійний ступінь: <u>доктор філософії</u>	Індивідуальні завдання: --	
		Вид семестрового контролю: поточний контроль на семінарських заняттях	
		модульний контроль - контрольне завдання за результатами вивчення навчального матеріалу, об'єднаного в модуль	
		підсумковий контроль: іспит	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Загальний рівень знань не нижче базової вищої освіти, володіння державною мовою, персональним комп'ютером на рівні користувача. Курс безпосередньо пов'язаний зі знаннями, отриманими у процесі вивчення курсу «Філософія».

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Філософія науки дає можливість опанувати науки: філософію і методологію науки, філософію освіти; базову підготовку до практичного використання наукової методології в оволодінні інноваційними знаннями та вміннями, їх ефективної реалізації у власній науково-дослідній діяльності.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За основну мету ставиться інноваційно-наукове оволодіння аспірантами методами сучасного наукового мислення, теоретико-методологічними засадами та інноваційними підходами в філософії науки і самої науки. Це також репрезентація науки в ролі головного інструмента прогресивного розвитку суспільства, модернізації і постмодернізації суспільного виробництва, що можливо здійснити тільки за умов високоякісної підготовки молодих науковців та оволодіння ними певними навичками та вміннями творчо-інтелектуальної діяльності.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- оволодіння онтологічними, гносеологічними та епістемологічними засадами філософії науки;
- розвиток сучасного наукового світогляду молодих науковців, а на цій основі – формування системи наукових знань в культурно-історичному і сучасному контекстах;
- вироблення філософсько-методологічного розуміння науки, наукового знання і пізнання, розвиток інноваційного мислення і створення творчих стимулів до розробки інновації;
- знання структури наукового знання та сучасної класифікації науки;
- розуміння динаміки розвитку науки і зросту наукового знання в його класичному, некласичному і постнекласичному представленні;
- створення власного наукомісткого та інформолістського ресурсу знань, їх акумуляція як особливої «бази даних» для інноваційної діяльності молодих науковців;
- знання та вміння володіти інноваційними підходами в науці на основі складання відповідних науково-дослідних програм;
- розвиток навичок особистої науково-творчої самореалізації молодих науковців за зростаючими рівнями філософсько-наукової та інноваційної підготовки до наукової діяльності;
- освоєння умінь у здійсненні власних наукових розробок на основі проведення відповідних практикумів для аспірантів.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 5. здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного світогляду з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 1. мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень із відповідного напрямку;

РН 2. глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації;

РН 3. розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках;

РН 5. пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності;

РН 7. застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їхнього досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності;

РН 8. планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми;

РН 9. формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Наука як спосіб пізнання світу												
Тема 1. Наука як предмет філософського аналізу	10	2	1			7	10	1				9
Тема 2. Еволюційні етапи формування та становлення науки	10	2	1			7	10		1			9
Тема 3. Філософія науки та інновації: антропосоціогенеза	10	2	1			7	10					10
Тема 4. Наука як кодифікований тип знання. Наукова картина світу	10	2	1			7	10	1				9
Тема 5. Структура, методи та розвиток наукового пізнання. Методологія інноваційної діяльності	10	2	2			6	10		1			9
Разом за змістовим модулем 1	50	10	6			34	50	2	2			46
Змістовий модуль 2. Методологія наукового пізнання, зростання знань і створення інновації												
Тема 6.	10	2	1			7	10	1				9

Детермінанти та специфіка зміни світоглядних та методологічних засад науки на межі XX-XXI століть												
Тема 7. Етика науки: духовний капітал мудрості особи, держави та суспільства	10	2	1			7	10	1				9
Тема 8. Онтологічні та гносеологічні проблеми сучасної науки	10	2	2			6	10		1			9
Тема 9. Творча самореалізація молодих науковців та інноваційні моделі їх успішного професійного самоствердження в поствоєнній Україні.	10	2	2			6	10		1			9
Разом за змістовим модулем 2	40	8	6			26	40	2	2			36
Всього годин	90	18	12			60	90	4	4			82

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ УПРОДОВЖ СЕМЕСТРУ

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2			
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів		
I. Обов’язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1	6	6	6	6		
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1	2	2	2	2		
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10	2	7	2	7		
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	10						
1.5. Виконання модульної роботи	25	1	10	1	10		
1.6. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30						
Разом			25		25		
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5	1	5				
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій конференції	5	1	5				
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом			10				
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції є інформаційно-словесними з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентацій). Застосовуються на лекції такі методи, як бесіда та евристична бесіда, під час яких використовується чітка система заздалегідь визначених запитань, які сприяють активному засвоєнню здобувачами освіти системи фактів, нових понять та закономірностей. Підготовка до лекції передбачає опрацювання матеріалу попередньої лекції за конспектом та рекомендованою літературою. Практичні заняття починаються з пояснення і відповідей на питання здобувачів освіти. Далі виконуються практичні вправи за певним зразком; дискусія по проблемах. Підготовка до практичних занять передбачає опрацювання лекційного матеріалу. Опрацювання розділів програми, які не розглядаються під час лекцій, передбачає підготовку здобувачами освіти конспекту відповідних тематичних питань. Для цього використовується рекомендована література. Підготовка до екзамену передбачає опрацювання теоретичних питань із наданого переліку.

Методи контролю

Поточний контроль:

Оцінювання ступеня активності аспірантів та якості їх виступів із доповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях. Оцінювання індивідуальних завдань (есе, статті, доповідь). Перевірка індивідуальних завдань (оформлення наукової, дослідної роботи/гранту). Перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.

Підсумковий контроль: екзамен.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Августин Святий. Сповідь. К., 1996.
2. Александрова О.В. Філософія Середніх віків та доби Відродження : підручник. К. : Видавець «ПАРАПАН», 2002.
3. Андрущенко В.П., Губерський Л.В., Михальченко М.І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія : підручник для вищих навч. закл. 3-тє вид., випр. та доп. К. : Генеза, 2006.
4. Берлін І. Чотири есе про свободу (Дві концепції свободи). К., 1994.
5. Волинка Г.І. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті : навч. посібник. К., 2005.
6. Вступ до філософії: Історико-філософська пропедевтика : підручник / Г. І. Волинка, В. І. Гусєв, І. В. Огородник, Ю. О. Федів. К., 1999.
7. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. з курсу «Філософія» для студентів усіх спец. і форм навчання / [І. В. Владленова та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. 185 с.
8. Горак Г.Л. Філософія: курс лекцій. К., 1998.
9. Горський В. Історія української філософії : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський, К. В. Кислюк. К. : Либідь, 2004. 488 с.
10. Гордер Юстейн. Світ Софії. Роман про історію філософії. Львів, 1997.
11. Грабович Г. Поет як міфотворець. К., 1998.
12. Гусєв В.І. Вступ до метафізики : навч. посібник. К. : Либідь, 2004. 488 с.
13. Гусєв В.І. Західна філософія Нового часу. XVII – XVIII ст. : підручник. 2-ге вид., стереотип. К. : Либідь, 2000.
14. Декарт Р. Метафізичні розмисли. К., 2000. С. 7-70 // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Dekart/index.html>.
15. Декарт Р. Міркування про метод (пер. з фр.). Київ : Тандем, 2001 // URL: www.management.com.ua/vision/vis017.html.
16. Добронравова І.С. Ідеали і типи наукової раціональності // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobr-ideal.html>.
17. Добронравова І.С., Білоус Т.М., Комар О.В. Новітня західна філософія науки : підручник. К. : Вид. «ПАРАПАН», 2008. 216 с.
18. Добронравова Ірина. Практична філософія науки. К. : Університетська книга, 2023. 352 с.
19. Енциклопедія постмодернізму. К. : Основи, 2003.
20. Захара І. Лекції з історії філософи. Львів, 1997.
21. Історія української філософії : підручник. К. : Академвидав, 2008.
22. Історія філософії України : навч. посібник / Упорядники М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. К. : Либідь, 1994.
23. Історія філософії : підручник / В. І. Ярошовець, І. В. Бичко, В. А. Бугров та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. К., 2002.
24. Історія філософії : словник / За заг. ред. В. І. Ярошовця. К. : Знання України, 2006. С. 78-178.
25. Кондзюлка В.В. Історія середньовічної філософії : навч. посібник. Львів : Світ, 2001.

26. Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії. Львів, 1993.
27. Коплстон Ф. Середньовічна філософія. К., 1997.
28. Маланюк Є. Шевченкові метаморфози. Творчість і національність // Маланюк Є. Книга спостережень. Торонто, 1966.
29. Методично-дидактичний посібник для організації самостійної роботи з курсу «Філософія» для студентів всіх форм навчання, усіх спеціальностей / уклад. О. М. Сичевська-Возняк. Луцьк : Луцький НТУ, 2017. 40 с.
30. Несторенко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. К., 1995.
31. Огієнко І. Українська культура. К., 1918, 1991, 1994.
32. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. К., 1997.
33. Петрушенко В.Л. Філософія : навч. посіб. У 2 ч. Світова філософія, фундаментальні проблеми філософії. Релігієзнавство, етика та естетика, логіка / В. Л. Петрушенко. Львів : Новий Світ-2000, 2012. 647 с. : іл. Серія «Вища освіта в Україні».
34. Платон. Апологія Сократа // Платон. Діалоги. К., 1995.
35. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство : навчальний посібник. Видання друге, перероблене та доповнене. К. : Центр навчальної літератури, Інкос, 2006.
36. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги: У 2-х т. К., 1994.
37. Причепій Є.М, Черній А.М., Чекаль Л. А. Філософія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Академвидав, 2006.
38. Рассел Б. Історія західної філософії. К., 1997.
39. Розвиток філософської думки в Україні. К., 1994.
40. Рудницький С. Чому ми хочемо самостійної України. Львів, 1994. С. 36-94.
41. Самардак М.М. Філософія науки: напрями, теми, концепції : навч. посіб. К. : Вид. «ПАРАПАН», 2011. 204 с.
42. Сартр Ж.-П. Буття і Ніщо. Нарис феноменологічної онтології // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія : навч. посібник. К., Ваклер, 1996.
43. Сенека. Моральні листи до Луцилія. К., 1996.
44. Сичевська-Возняк О.М., Сільвестрова О.Ю. Філософія : навчальний посібник / О. М. Сичевська-Возняк, О. Ю. Сільвестрова. Луцьк : ЛНТУ, 2018. 189 с.
45. Сковорода Г. Пізнай людину у собі. Пер. М. Кашуби. Львів, 1995.
46. Скратон Р. Коротка історія новітньої філософії (від Декарта до Вітгенштайна). К., 1998.
47. Сміт Е. Національна ідентичність. К., 1994//<http://litopys.org.ua/smith/smi.htm>.
48. Соціальна філософія. Короткий енциклопедичний словник / За ред. проф. В. П. Андрущенка, проф. М. І. Горлача. Київ; Харків, 1997.
49. Татаркевич В. Історія філософії. Т.3. Львів, 1999.
50. Татаркевич Вл. Історія філософії. Т. 1. Львів, 1997.
51. Тейлор Ч. Подолання епістемології // Після філософії: кінець чи трансформація? Пер. з англ. / Упоряд.: К. Байнес та інші. К. : Четверта хвиля, 2000.
52. Тихолаз А.Г. Геракліт. К. : Абрис, 1995. 160 с. Навчальний посібник із давньогрецької філософії.

53. Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії : навчальний посібник. К. : Україна, 2000.
54. Філософія : підручник (ред. М. Заїченко). К., 1995.
55. Філософія: мислителі, ідеї, концепції : підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. К. : Книга, 2005.
56. Філософія : навч. посіб. / [В. Л. Петрушенко та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». 2-ге вид., допов. і переробл. Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. Ч. 1 : Історія світової філософії, 2013. 170 с.
57. Філософія : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного ; Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко [та ін.]. 8-ме вид., стер. К. : Вікар, 2011. 456 с. (Серія «Вища освіта ХХІ століття»).
58. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 430 с.
59. Філософія : [баз.] підруч. для студентів ВНЗ / [Л. В. Губерський та ін.]. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Харків : Фоліо, 2018. 620 с.
60. Філософія : Проблемні питання та завдання для дискусії на семінарських заняттях для студентів денної форми навчання усіх спеціальностей / Уклад. О. Ю. Сільвестрова. Луцьк : Луцький НТУ, 2018. 33 с.
61. Філософський енциклопедичний словник. [Довідкове видання. за ред. В. І. Шинкарука. Національна академія наук України. Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди.]. К. : Абрис, 2002. 742 с.
62. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. К., 1992.
63. Читанка з історії філософії в 6 книгах. Книга 6. Зарубіжна філософія ХХ століття. К., 1993.
64. Юркевич П. Докази буття Божого // Юркевич П. Вибране. К., 1993.
65. Цехмістро І.З. Шолістична філософія науки. Харків : Акта, 2003.
66. Epistemology: the big questions / ed. by L.M. Alcoff. Blackwell Publishers Ltd, UK, 1998.
67. Pollock J.L. Contemporary Theories of Knowledge. Rowman and Littlefield Pubs., 1986.
68. The Blackwell Guide to Epistemology / ed. by J. Greco and E. Sosa. Blackwell Publishers Ltd, UK, 1999.

Додаткова

1. Аболіна Т.Г., Єрмоленко А.М., Киселева О.О., Малахов В.А. Етичні норми і цінності: проблеми обґрунтування. К., 1997.
2. Бурова О. Річ та онтологічний простір думки // Філософська і соціологічна думка. 1995. № 4.
3. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. К., 1994.
4. Верменко А.Ю. Сторожук С.В. Основні проблеми сучасної науки: світоглядно-філософські виміри. Навчально-методичні матеріали з курсу «Філософія науки та інноваційного розвитку» для студентів НУБіП магістерського рівня підготовки технічних. Економічних та соціально-управлінських спеціальностей. К. : НУБіП, 2009. 200с.
5. Винниченко В. Відродження нації: У 3 т. — К., 1996.
6. Дейвіс Б. Вступ до філософії релігії. К., 1996.
7. Донцов Д. Історія розвитку української національної ідеї. К., 1991.

8. Женжера С.В. Моделі агоністичної діяльності та їх теоретичне підґрунтя. Практична філософія. №3-2015 (№57). К. : Центр практичної філософії. ПАРАПАН, 2015. 180 с. С. 34 – 75.

9. Женжера С.В. Особливості вирішення проблеми непрозорості суб'єкта в умовах формування постнекласичного типу раціональності // Політологічний вісник. Зб-к наук. праць. К. : ІНТАС, 2012. Вип. 65. 464 с. С. 155 – 166.

10. Заїченко Г. Доля філософії та культури наприкінці ХХ сторіччя // Філософія і соціологічна думка. 1992. № 9.

11. Зарубіжна філософія ХХ століття. К., 1993.

12. Історія філософії України. К., 1993.

13. Історія філософії України. Хрестоматія. К., 1993.

14. Кассіерер Є. Людський світ простору і часу // Філософська і соціологічна думка. 1992. № 5.

15. Колінгвуд Робін Дж. Ідея історії. К., 1996.

16. Крисаченко В.С. Екологічна культура. К., 1996.

17. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Інтелектуалознавство : навчальний посібник / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. К : Кондор-Видавництво, 2017. 250 с.

18. Лісовський П.М. Мудрість народів світу : навч. посіб. / П. М. Лісовський. Київ : Кондор-Видавництво, 2017. 332 с.

19. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Філософія науки: військово-промислові інновації : навч. посібник. К. : Університет «Україна», 2022. 192 с.

20. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе: у 2 т. К., 1994.

21. Лоб'є Патрик де. Природа соціального феномена: альтернатива «Арістотель — Маркс» // Філософська і соціологічна думка, 1999. № 5.

22. Лой А.М. Проблема свідомості: історичність досвіду // Філософська і соціологічна думка. 1992. № 7.

23. Максюта М.Є. Соколова О.М. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез: Монографія. Одеса : Олді-Плюс, 2020. 310с.

24. Мельник В.П. Філософські проблеми технікознавства. Львів, 1994.

25. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: Онтологія людини. К., 1995.

26. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. К., 1997.

27. Онтологічні проблеми культури. К., 1994.

28. Ортега-Гассет. Вибрані твори. К., 1994.

29. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. К., 1994. Т. 1.

30. Рябов С.Г. Політологічна теорія держави. К., 1996.

31. Сартр Ж. Буття і Ніщо. Нарис феноменологічної онтології (фрагменти) // Філософська і соціологічна думка. 1995. №5, 9.

32. Свідзинський А. Культура як феномен самоорганізації // Сучасність. 1992. № 4.

33. Сичевська-Возняк О.М., Сільвестрова О.Ю. Філософія : Електронний навчальний посібник / О. М. Сичевська-Возняк, О. Ю. Сільвестрова. Луцьк : ЛНТУ, 2019. (Довідка № 19-19).

34. Скуратівський В.А. Етносоціальна культура як саморегульована система. К., 1993.

35. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія : навчальний посібник. К., 1996.

36. Татаркевич В. Історія філософії: т. 1. Антична і середньовічна філософія. Львів, 1999.
37. Тойнбі А. Дослідження історії. У 2-х т. К., 1995. Т.2.
38. Філософія в тестах : навч. посіб. / [В. О. Чернієнко та ін.] ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 2018. 219 с.
39. Філософія. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / За ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозгового. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2016. 456 с.
40. Черній А.М. Онтологія духовності (Антропологічна цілісність у релігієзнавчому вимірі). К., 1996.
41. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. К., 1992.
42. Шпет Г. Свідомість та її власник // Філософська і соціальна думка. 1993. № 4.
43. Щурат В. Українські джерела до історії філософії. Львів, 1908.
44. Ярмусь С. Духовність українського народу. Вінніпег, 1983.

7.3. Інформаційні ресурси

Вивчення аспірантами дисципліни «Філософія науки» передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі такі Internet джерела:

1. <http://ellib.org.ua/books/philosophy/filbest/index.html> (Підручники з філософії).
2. <http://dphs.univ.kiev.ua/> (кафедра філософії гуманітарних наук Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
3. <http://ktds.org.ua/> (Київська Трьохсвятительська духовна семінарія УГКЦ).
4. <http://philosophy.ukma.edu.ua/> (кафедра філософії та релігієзнавства Києво-Могилянської академії).
5. <http://pidruchniki.ws/> (Перша українська електронна бібліотека підручників).
6. <http://science.univ.kiev.ua/research/confereces/anonce.php> (науково-дослідна частина Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
7. <http://www.gileya.org/> (Всеукраїнське фахове видання «Гілея: науковий вісник», збірник наукових праць).
8. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html> (електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка).
9. https://kneu.edu.ua/ua/kaf_fupstap/k_filosofii/ (кафедра філософії Київського національного економічного університету).
10. <https://sr.org.ua/uk/> (міжнародний науковий журнал «ScienceRise»).
11. https://www.facebook.com/IRN.ua/?ref=br_rs (Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського у Києві).
12. <https://plato.stanford.edu/> (Stanford Encyclopedia of Philosophy).

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Наука як спосіб кодифікованого пізнання світу		
1.	В контексті першої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	7
2.	В контексті другої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	7
3.	В контексті третьої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	7
4.	В контексті четвертої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	7
5.	В контексті п'ятої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	6
Змістовий модуль 2. Методологія наукового пізнання, зросту знань і створення інновації		
6.	В контексті шостої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	7
7.	В контексті сьомої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	7
8.	В контексті восьмої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	6
9.	В контексті дев'ятої теми аспіранти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	6
Всього годин		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
I – Семестр			
Змістовий модуль 1. Наука як спосіб кодифікованого пізнання світу			
Теми 1. (7 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, контрольна робота	15	I-II
Теми 2. (7 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, контрольна робота	15	III-IV
Теми 3,4. (14 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, підсумкова контрольна робота	20	V-VI
Всього: 28 год.	Всього: 50 балів		
Змістовий модуль 2. Методологія наукового пізнання, зросту знань і створення інновації			
Теми 5. (6 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, контрольна робота	15	VII-VIII
Тема 6,7. (14 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, контрольна робота	10	IX-X
Тема 8. (6 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульна контрольна робота, іспит	15	X-XI
Тема 9. (6 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульна контрольна робота, іспит	10	XI-XII
Всього: 32 год.	Всього: 50 балів		
Разом: 60 год.	Разом: 100 балів		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувача освіти	<i>Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i> <i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i> <i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i> <i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i> <i>Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</i> <i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i> <i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i> <i>Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i> <i>Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i>
--	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно з «Положенням про академічну доброчесність» і «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах»)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т. ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>